

וולנס

כחצי מיליון שקל לילד: הצצה לעולם הפונדקאות

בישראל "ילדים זה שמחה" גם אם אתם גייז ואחד הנתיבים הפופולריים להגשמת חלום ההורות הוא פונדקאות. בדרך תיאלצו להיפרד ממאות אלפי שקלים, להמתין חודשים ארוכים מורטי עצבים ולהתמודד עם הליכים משפטיים ובירוקרטיים מורכבים. אילו מדינות בעולם מאפשרות להומואים להיכנס לתהליך ומה היתרונות והחסרונות של כל אחת מהן? המדריך המלא לפונדקאות

102 תגובות

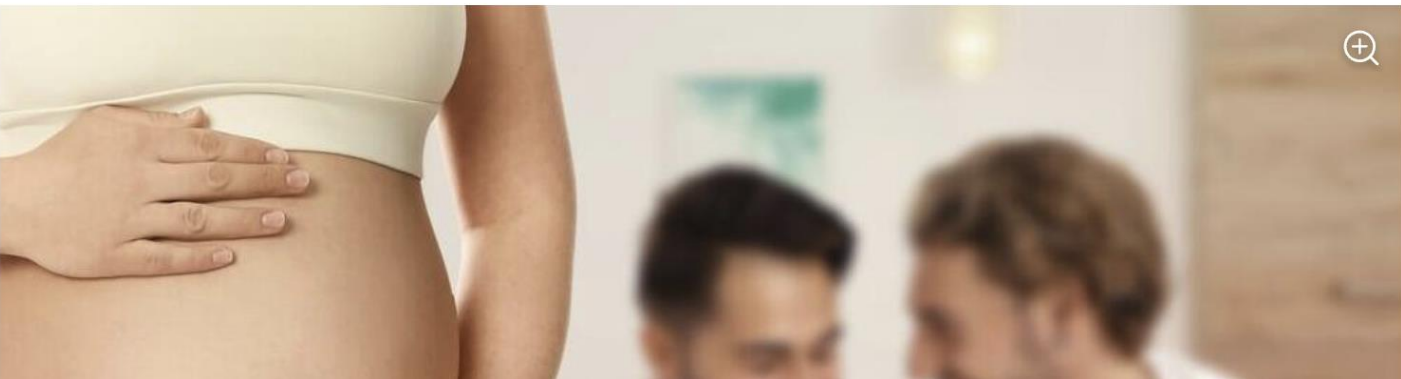
08:27 | עודכן: 30.06.25 | איתן גפן

ושוב, כמו בכל חודש יוני, הרחובות מתמלאים בדגלים צבעוניים, באנשים רבגוניים, במסיבות, ובחגיגה של גאווה. אך חודש הגאווה הוא לא רק סמל לחופש ולאהבה, אלא גם תזכורת למאבק הבלתי פוסק של קהילת הלהט"ב לשוויון – בזוגיות, בהכרה משפטית, בהזדמנויות תעסוקתיות, וגם – איך לא, בזכות להיות הורים.

אחד הנתיבים המרכזיים להגשמת החלום הזה הוא פונדקאות – אך גם המסלול הזה רצוף אתגרים. ולמרות הכול – הרצון להורות גאה לא דועך. בישראל "ילדים זה שמחה" גם אם אתם גייז.

"אנשים גאים פונים להליך פונדקאות כי הם רוצים להיות הורים", אומר ארתור שני, מומחה לדיני משפחה ולהורות גאה, לשעבר ראש המחלקה המשפטית באגודה למען הלהט"ב. "האפשרויות שעומדות בפניהם הן או הסכם הורות משותפת – כלומר, הורות ללא זוגיות – או פונדקאות. בדרך כלל מי שבחר במסלול של פונדקאות הם זוגות, שלא רוצים לבנות הורות דרך הסכם עם אדם נוסף, אלא להביא יחד במסגרת זוגית. בגלל שהם לא יכולים ללדת מבחינה ביולוגית, הם זקוקים לסיוע של פונדקאית – וכאן מתחיל המסלול המורכב".

בעבור עו"ד שני, הליווי המשפטי בהליכי פונדקאות אינו רק תיאוריה. בתור מי שעבר את התהליך הסבוך הזה בעצמו, הוא מודע היטב למורכבות. "זה תהליך שדורש הרבה סבלנות והרבה אמון" הוא מעיד. כדי להבין טוב יותר את האתגרים השונים, הוא מסביר כי ראשית יש להבחין בין שני מודלים של פונדקאות בעולם – פונדקאות מסחרית ופונדקאות אלטרואיסטית.

במודל המסחרי, הנהוג למשל בארה"ב, הפונדקאית מקבלת תשלום מלא עבור ההליך, במסגרת שוק חופשי. "שם אפשר למצוא פונדקאית לפי תנאים שונים – הכל פחות מוגדר, יותר פתוח, וכל אחת קובעת כמה היא דורשת", הוא מציין.

לעומת זאת, בפונדקאות אלטרואיסטית – הנהוגה בישראל ובקנדה – החזרי ההוצאות מוגדרים בתקנות, ולא מדובר בתשלום חופשי. "הכול מפורט מראש – כמה מותר לשלם, באילו תנאים – וזה מגביל מאוד את היצע הפונדקאיות" אומר שני. "לכן, כאמור, גם במקומות שבהם החוק מאפשר פונדקאות הרבה פונים לחו"ל, כי פשוט אין מספיק נשים שמוכנות לשאת הריון בתנאים האלה".

הפער הזה, בין האפשרי בתיאוריה לבין הזמין בפועל, יוצר את אחד האתגרים הראשונים: האתגר הכלכלי. "מדובר לרוב במאות אלפי שקלים", אומר שני. הסכום הזה כולל את שכר הפונדקאית, את העלויות הרפואיות, הביטוחים, ההוצאות המשפטיות, ולעיתים גם שהייה של כמה חודשים במדינה זרה.

אך העלות היא רק חלק אחד מהתמונה. "אחד הדברים שמאוד מקשים על זוגות זה חוסר השליטה", אומר שני. "אתה משקיע את כל הכסף – אבל אין לך באמת שליטה על מה שקורה: מתי תימצא פונדקאית, מה יהיה עם ההיריון, איך יתנהל התהליך. התחושה הזו מלווה את כל הדרך. יש גם פערים גדולים בידע – מה צריך לעשות, איך בוחרים סוכנות, האם בכלל צריך סוכנות, איזה מסלול מתאים למי. בנוסף, ישנם גם אתגרים בתוך הקשר. לא תמיד בני הזוג רוצים בדיוק אותו דבר, ולפעמים הבחירות הרגשיות סביב תורמת הביצית או הפונדקאית יוצרות מתחים".

עו"ד ארתור שני (צילום: מקס מורון קובלסקי)

לבסוף מגיעה גם שאלה מהותית לא פחות – איפה עושים את זה? האפשרות לבצע פונדקאות בישראל אולי קיימת – אך לא תמיד זמינה או מעשית (ועל כך בהמשך). התורים הארוכים, הקריטריונים המחמירים וההיצע המצומצם מובילים זוגות רבים לחפש אלטרנטיבות מעבר לים. אך כמעט בכל מדינה קיימים כללים שונים, ורמות שונות של זמינות ושירות.

"צריך להדגיש את זה שיש שוני בין המדינות", אומר שני. "הבחירה ביעד פונדקאות צריכה להיעשות בהתאם לפרופיל הזוג, התקציב שעומד לרשותו, הרגישויות האישיות – וגם מידת המוכנות להיכנס להליך משפטי שמערב לא פעם שתי מערכות חוק במקביל".

מהן האפשרויות הבולטות שעומדות היום בפני זוגות להט"ב – ומה כדאי לקחת בחשבון בכל אחת מהן? ביקשנו משני לעבור איתנו מדינה אחר מדינה, ולמפות את היתרונות, החסרונות והמורכבויות של כל יעד. יש לציין כי חוקי הפונדקאות בעולם הינם דינמיים ומשתנים באופן תדיר – הנתונים המובאים כאן משקפים את המצב הנוכחי נכון לעת פרסום הכתבה.

ארה"ב: מהירות, זמינות – והמחיר בהתאם

במפת הפונדקאות הבינלאומית, ארצות הברית בולטת כיעד מועדף – במיוחד בקרב זוגות להט"ב. "היתרון המרכזי של פונדקאות בארה"ב הוא המהירות והסדר", אומר שני. "הכול מאוד מוסדר שם – החל מהרפואה המתקדמת, דרך הרגולציה ועד לליווי המשפטי".

מדובר במודל פונדקאות מסחרי, שבו כל אחת מהפונדקאיות קובעת את שכרה, וההיצע רחב מאוד. "אפשר למצוא פונדקאית לפי תנאים שונים – זה פחות מוגדר ויותר פתוח", מוסיף שני, "יש פונדקאית שתבקש 35 אלף דולר, ואחרת 55 אלף. זה סוג של שוק חופשי".

שוק חופשי, פונדקאות בארה"ב (צילום: Shutterstock)

הוא מדגיש גם את הנוחות היחסית של זוגות ישראלים לבחור בארה"ב: "יש שם תחושת ידידותיות, השפה מוכרת, ויש הרבה ניסיון – הפונדקאות שם קיימת כבר עשרות שנים. זה נותן תחושת יציבות".

גם מבחינת לוחות זמנים, ארה"ב נחשבת לאחת המדינות היעילות ביותר, כאשר שני מציין כי התהליך כולו יכול להימשך בין שנה לשלוש שנים. יתרונות נוספים שהוא מציין: זמינות גבוהה של פונדקאיות ותורמות ביצית, רפואה ברמה גבוהה כמו בישראל, שקיפות בתהליך, והאפשרות ללוות את כל ההליך באנגלית – בלי תרגום או תיווך תרבותי. גם אזרחות אמריקאית ליילוד מהווה יתרון. על אף כי בינואר 2025 הוצא צו נשיאותי שניסה לערער על אזרחות מלידה ליילוד, שני ממנהר להדגיש כי לפי שעה הוא הושעה מבחינה משפטית.

עם זאת, עם כל היתרונות הללו מגיע גם תג המחיר: "מדובר באחד היעדים היקרים ביותר. העלויות נעות סביב 150 אלף דולר – לא כולל טיסות ושהייה ממושכת". לכן, אומר שני, מדובר בפתרון שמתאים למי שהשיקול הכלכלי פחות מגביל אותו.

קנדה: בטוח, שוויוני – אבל ארוך ומוגבל

גם קנדה נחשבת לאחד היעדים האיכותיים לפונדקאות – אך במסלול שונה מאוד. "בקנדה מדובר בפונדקאות אלטראיסטית – כלומר, לא מסחרית", מדגיש שני. "הפונדקאית לא מקבלת תשלום ישיר, אלא רק החזר הוצאות שמוגדר בחוק. לכן, קשה יותר למצוא פונדקאיות – והזמן שממתינים להן ארוך בהרבה".

על פי ההערכות, ההמתנה לקראת תחילת התהליך נמשכת בין חודש לשנה וחצי – וזאת לפני שמתחילים בהפריות או הכנות רפואיות. העלויות הכוללות, למרות שמדובר במודל לא מסחרי, אינן זולות: "סביב 55,000–100,000 אלף דולר קנדי (140–260 אלף שקלים)", מציין שני.

"המדינה פתוחה למשפחות מכל הסוגים". דגלי גאווה בוונקובר, קנדה (צילום: shutterstock)

ובכל זאת, לקנדה יש שורה של יתרונות שמושכים זוגות – בעיקר מהקהילה הגאה. "המערכת שם מאוד בטוחה – גם רפואית, גם משפטית. המדינה פתוחה למשפחות מכל הסוגים, הרפואה איכותית, והילד מקבל אזרחות קנדית". יתרון נוסף, לדברי שני, הוא הפחתת הסיכון לניצול של נשים במצוקה כלכלית. "יש זוגות שמעדיפים לדעת שהפונדקאית בחרה בתהליך מתוך בחירה ולא מתוך קושי כלכלי – זה חשוב לחלק מהאנשים. זה משהו שדומה גם למה שקורה בישראל."

הוא מציין שגם כאן, הבחירה צריכה להיעשות תוך שיקול של כמה קריטריונים בסיסיים: "המצב החוקי והמשפטי, היחס לזוגות חד-מיניים, אזרחות הילד, רמת הרפואה, רמת הביטחון והבטיחות, משך הזמן שלוקח התהליך – וכמובן העלויות והמורכבות המשפטית". לסיכום, קנדה מתאימה בעיקר למי שמוכן להמתין, ורוצה מסגרת בטוחה, שקופה ורגישה יותר להיבטים החברתיים של התהליך.

דרום אמריקה: זמינות גבוהה, עלויות נוחות אך רמת רפואה בינונית

אם בעבר פונדקאות בדרום אמריקה נחשבה למסלול שולי וזניח, בשנים האחרונות היא צוברת פופולריות בקרב זוגות גברים מישראל. "אני מעריך שבשנים הקרובות דרום אמריקה תהפוך ליעד המועדף על זוגות מהקהילה", אומר שני.

לדבריו זה קורה בגלל שילוב של פתיחות חברתית, עלויות נגישות ומהירות גבוהה יחסית של התהליך. מדובר על מספר מדינות מרכזיות – קולומביה, מקסיקו וארגנטינה – שכולן מתקיימת פונדקאות מסחרית למעט קולומביה, שבה מתקיימת פונדקאות אלטרואיסטית. "לכל מדינה יש

כמובן את הניואנסים שלה, אבל בכולן יש פתיחות לסוגים שונים של משפחות – גם למשפחות חד-מיניות – והתחושה הכללית שם מאוד ידידותית", הוא מסביר. "בניגוד למדינות שמגבילות פונדקאות ליחסים הטרוסקסואלים בלבד, בדרום אמריקה יש קבלה רחבה יותר."

אחד היתרונות הבולטים הוא העלות. "ההליך שם זול משמעותית מארה"ב או ישראל – מדובר לרוב בטווח של 70 עד 90 אלף דולר", מציין שני. "כמובן שיש עדיין הוצאות על טיסות, לינה ממושכת לקראת הלידה, התארגנות משפטית וכו', אבל העלות הבסיסית של ההליך עצמו נמוכה בהרבה."

גם מבחינת לוחות זמנים, דרום אמריקה נחשבת ליעילה יחסית. "איתור פונדקאית יכול לקחת שם בין חודשיים לחצי שנה – וזה יתרון גדול", הוא אומר. "סה"כ התהליך, מהתחלה ועד הלידה, נמשך בין שנה וחצי לשנתיים – שזה קצר לעומת מדינות אחרות."

תחושה ידידותית וקבלה. מצעד הגאווה במדיין, קולומביה (צילום: Alexander Canas Arango Shutterstock)

ומה לגבי רמת שירותי הרפואה? "זו לא הרמה של קנדה או ארה"ב – וגם לא של ישראל", הוא מבהיר. "אבל כן מדובר ברפואה מערבית, עם שירותים מתקדמים יחסית, ומרפאות פריון שמותאמות מראש לזוגות מהעולם המערבי. רמת הבדיקות אמנם פחות מקיפה, אבל במרבית המקרים מדובר בליווי רפואי איכותי וסביר."

כמו כן, יש לציין כי אחד היתרונות המשפטיים החשובים – במיוחד בקולומביה – הוא הניתוק המלא בין הפונדקאית לבין היילוד לאחר הלידה. "כמו בישראל, גם שם יש ניתוק ברור שמונע תביעות או בלבולים – וזה יתרון משמעותי מבחינת ביטחון משפטי", מדגיש שני.

עם זאת, הוא מציין שכדאי לבחון היטב את ההבדלים בין המדינות. "כרגע, מבחינת ודאות משפטית, קולומביה ומקסיקו נמצאות במקום יותר ברור. בארגנטינה, לעומת זאת, עדיין קיימת מידה של חוסר בהירות בנוגע למעמד ההורי לאחר הלידה – ולכן חשוב לבדוק את הדברים לעומק מראש."

אתגרים נוספים שקיימים במסלול הדרום-אמריקאי הם מחסום השפה והבדלי התרבות. "ברוב המדינות התקשורת נעשית בספרדית – וזה יכול להקשות. לא כל אחד דובר את השפה, והקשר עם הפונדקאית הוא חשוב. יש גם מקומות בדרום אמריקה שפחות בטוחים – לא כמו בקנדה או בארה"ב – וזה שיקול שצריך לקחת בחשבון", אומר שני.

קפריסין: קרוב, נגיש – אך לא מומלץ

הקרבה הגיאוגרפית, השפה הידידותית והתחושה הביתית הפכו את קפריסין לאופציה מבוקשת בקרב זוגות ישראלים, גם מהקהילה הגאה. "יש לא מעט זוגות שמבצעים הליכי פונדקאות בקפריסין, בעיקר מאז 2015", מספר עו"ד שני. "היתרון המרכזי הוא המהירות היחסית של ההליך, לצד עלויות נגישות יותר – בין 40 ל-70 אלף יורו, בדומה לישראל, הקרבה הגיאוגרפית מקלה מאוד על התהליך, ומשך השהות אחרי הלידה לרוב קצר יותר בהשוואה לארה"ב או דרום אמריקה".

בצד היווני של האי – בו מתבצעים מרבית ההליכים – נהוגה פונדקאות אלטרואיסטית, כלומר ללא תשלום ישיר לפונדקאית, אלא החזר הוצאות בלבד. הרפואה באי נחשבת מתקדמת יחסית, ותורמות ביצית זמינות כחלק מהליך מאורגן ומוכר. אבל לצד היתרונות, קיימים גם אתגרים משמעותיים – בעיקר כשמדובר בזוגות חד-מיניים. "המורכבות המשפטית בקפריסין גבוהה יותר מאשר במדינות אחרות", אומר שני. "אין שם הכרה מלאה בזוגות מאותו מין – וזה עלול ליצור קשיים משפטיים בשלבי הרישום של ההורות. לכן, אני בדרך כלל לא ממליץ ללקוחות חד-מיניים לבחור באפשרות הזו".

לדבריו, בחלקו הטורקי של האי – שבו מתקיימים לעיתים הליכים לא מפוקחים – הסיכון גבוה אף יותר. "הפונדקאות בקפריסין הטורקית בעייתית במיוחד. מעבר למצב המדיני, יש שם גם חוסר רגולציה מובהק. זו לא מדינה שבה הכול ברור מבחינת זכויות ההורות. אני מזהיר לקוחות באופן חד משמעי מלבחור באפשרות הזו."

גם המדינה עצמה מתריעה: באתר משרד הרווחה פורסמה אזהרה רשמית מפני ביצוע הליכי פונדקאות בקפריסין הטורקית, בשל חשש לפגיעה בזכויות ההורים המיועדים ובזכויות הילד.

עד לא מזמן הזכות להליך פונדקאות בישראל לא הייתה מובנת מאליה עבור גברים מהקהילה הגאה. החוק המקורי להסכמים לנשיאת עוברים, שנחקק ב-1996, התיר הליכי פונדקאות רק לזוגות הטרוסקסואליים. גם תיקון החוק ביולי 2018, שאפשר פונדקאות לנשים יחידניות, הדיר באופן מפורש גברים יחידניים וזוגות חד-מיניים – הדרה שעוררה מחאה ציבורית רחבה וגל של עתירות לבג"ץ.

השינוי המשמעותי הגיע ביולי 2021, כאשר בג"ץ קבע שההדרה אינה חוקית והורה למחוקק לתקן את החוק תוך חצי שנה. בינואר 2022 נכנס התיקון לתוקפו, והרחיב לראשונה את זכאותם של גברים יחידניים וזוגות חד-מיניים לעבור הליך פונדקאות בישראל באופן שוויוני. שינוי זה הביא לכך שעל הנייר, ישראל היא אחת המדינות הבודדות בעולם שמאפשרות פונדקאות לזוגות חד-מיניים באופן שוויוני. בפועל, הדרך להורות – גם כאן – לא תמיד פשוטה.

היתרון הבולט ביותר של פנייה להליך פונדקאות בישראל הוא המערכת הרפואית: כל טיפולי הפוריות וההפריה כלולים בסל הבריאות, כך שבניגוד למדינות אחרות, ההליך אינו כרוך בעלויות רפואיות גבוהות. "בארצות הברית, רק החלק הרפואי יכול לעלות עשרות אלפי דולרים", מסביר שני. "בקנדה מדובר בכ-50 אלף דולר קנדי. בישראל, זה כלול – וזה משמעותי".

קרוב לבית אבל תהליך איטי. מצעד הגאווה בתל אביב (צילום: Omri Eliyahu Shutterstock)

יתרון נוסף הוא הקרבה הגיאוגרפית והתרבותית – שפה משותפת, נגישות לרפואה ותמיכה משפחתית. הכל, הכי קרוב לבית. גם הפיקוח המשפטי והבריאותי נחשב מהמחמירים והמסודרים בעולם.

"כל הליך פונדקאות בישראל חייב לעבור דרך ועדה לנשיאת עוברים, שבוחנת את כשירות ההורים ואת בריאות הפונדקאית, מאשרת את ההסכמים ודואגת לעמידה בתקנים החוקיים והאתיים", מסביר שני. עם זאת יש סיבה כי לא רבים מבצעים את ההליך במגרש הביתי, או כמו ששני מציין: "הפונדקאות בארץ אמנם נגישה לכולם, אבל בפועל – ההיצע קטן, והתהליך ארוך ומורכב. לכן, גם היום, רוב הליכי הפונדקאות – של הטרוקסואלים ושל להט"ב – נעשים בכלל מחוץ לישראל".

ואכן, זמני ההמתנה בישראל נחשבים לארוכים במיוחד. "רק כדי לאתר פונדקאית – מדובר על שנה וחצי עד שנתיים", אומר שני. "בהשוואה לדרום אמריקה, שם מדובר על חודשיים עד חצי שנה – זה הבדל מהותי".

מדוע ההיצע כל כך מצומצם? "ראשית, בגלל שהפונדקאות בישראל היא אלטרואיסטית בלבד – כלומר, ללא תשלום ישיר, אלא רק החזר הוצאות", מסביר שני. "בנוסף, קיימים קריטריונים נוקשים: הפונדקאית לרוב אינה יכולה להיות נשואה, ובמקרים רבים חייבת להשתייך לאותה הדת של ההורים המיועדים. זה מצמצם מאוד את המאגר. גם התמריץ הכלכלי מוגבל, ונשים רבות פשוט לא פונות למסלול הזה".

גם העלות הכוללת, למרות המימון הרפואי, עדיין משמעותית: כ־300 אלף שקל. הסכום הזה כולל שכר לפונדקאית, הוצאות רפואיות לא מכוסות, תשלומים לסוכנויות, שכר טרחה משפטי, ביטוחים, תרגומים, וליווי לאורך כל ההליך. "היחידה שבה העלויות גבוהות יותר היא ארה"ב", אומר שני. "אבל גם בישראל – מדובר בסכום לא מבוטל".

החסם הנוסף הוא בירוקרטי. אישור הוועדה דורש מילוי טפסים, בדיקות רפואיות ופסיכולוגיות, ולעיתים גם זמן המתנה ממושך בין שלב לשלב. "מהרגע שמחליטים להיכנס להליך – ועד לרגע שבו הילד נולד – עלול לעבור פרק זמן של שלוש שנים ואף יותר", מוסיף שני ומדגיש גם את ההיבט הרגשי: "יש זוגות שחוששים להיכנס כאן להליך – בין אם בגלל זמן ההמתנה, החשש מהתמודדות עם מערכת מסועפת, או הרצון להימנע מהאפשרות של ניצול פונדקאית בישראל. זה תהליך שמצריך לא רק משאבים – אלא גם אורך רוח".

לסיכום, ישראל מציעה מסגרת פונדקאות מוסדרת, שוויונית, נגישה מבחינה רפואית וקרובה לבית – אך היא עדיין אינה מתאימה לכל אחד. מי שמעדיף זמינות מהירה, או תהליך קצר יותר – ממשיך לפנות אל מעבר לים.

יעד	מודל	עלות כוללת (בשקלים)	זמן התאמה	סטטוס להט"ב	יתרונות עיקריים	חסרונות עיקריים
ארה"ב	מסחרי	350,000-1,000,000	1-18 חודשים	פתוח	רפואה מתקדמת, אזרחות, שקיפות, יציבות	עלות גבוהה מאוד
קנדה	אלטרואיסטי	143,000-260,000	1-18 חודשים	פתוח	שוויון, בטיחות, רפואית, אזרחות לילוד	זמני תהליך כולל ארוכים
קולומביה	אלטרואיסטי	210,000-315,000	6-9 חודשים	פתוח	עלות נוחה, הליך ניתוק משפטי ברור	רפואה בינונית, מחסום שפה
קפריסין	אלטרואיסטי	160,000-280,000	1-3 חודשים	בעייתי	קרבה גאוגרפית, תהליך מהיר	אי הכרה בזוגות חד-מיניים, חוסר הכרה בזוגות חד-מיניים
ישראל	אלטרואיסטי	300,000	16-24 חודשים	פתוח	קרבה גאוגרפית, טיפולים רפואיים בסל הבריאות	היצע מצומצם, קריטריונים מחמירים

"החלום להיות אבא היה שם תמיד"

אחרי הסקירה המשפטית והבינלאומית, הגיע הזמן לפגוש את מי שכבר עבר את המסלול המורכב בעצמו. ארז ברון, כיום אב לשתי ילדות, בזוגיות עם רועי, עשה את התהליך לפני עשור. במסגרת עבודתו היום, הוא גם מלווה זוגות שעוברים את התהליך הזה לראשונה.

"החלום להיות אבא היה שם תמיד – גם אצלי וגם אצל רועי", הוא מספר. "אחרי כמה שנים יחד, הבנו שהגיע הזמן. כמו כולם – רצינו להתחתן ולהקים משפחה. בהתחלה חשבנו על אימוץ שמן הסתם היה אפילו עוד יותר בעייתי בזמנו. אחר כך חשבנו על הורות משותפת, אבל הבנו שזה פחות מתאים לנו. רצינו מסלול שירגיש נכון עבורנו כזוג – והתחלנו לבדוק את האפשרות של פונדקאות".

בשנים ההן, לפני שישראל אפשרה פונדקאות להורים להט"ב, השוק היה פרוץ בהרבה. "היו אז אפשרויות בתאילנד, נפאל, הודו – וגם בארצות הברית", הוא אומר. "דווקא בגלל שמדובר בתהליך כל כך מורכב, וגם יקר, החלטנו שאנחנו לא מוכנים להמר. הלכנו על מה שנראה הכי יציב ובטוח – ארה"ב".

"החלטנו שאנחנו לא מוכנים להמר". ארז ברון ובנותיו (צילום: רייצ'ל קלמן)

כמו רבים אחרים, גם הם גילו במהרה עד כמה התהליך מסובך. "פתאום אתה מבין שזה לא רק פונדקאית ותינוק. יש עורכי דין, חשבונות נאמנות, תורמות ביצית, סוכנויות, תיאומים רפואיים, לוחות זמנים. אז עוד עבדתי בהייטק, וזו הרגיש ממש כמו לנהל פרויקט מטורף באקסל – כשמהפרויקט הזה, בסוף, אמורה לצאת משפחה".

ועל אף זאת, התהליך עבר באופן יחסית מהיר. "בתוך שלושה חודשים כבר הייתה לנו פונדקאית", הוא נזכר. "אחרי שנה וארבעה חודשים כבר הפכנו להורים. זה מהיר מאוד ביחס ליעדים אחרים כמו קנדה או קולומביה, שם זה יכול לקחת שנתיים וחצי ומעלה".

כחלק מהתהליך הרפואי, בחרו להחזיר לרחם שני עוברים – כל אחד מזרע של בן זוג אחר. "נכנסנו להיריון עם תאומות", הוא מספר. "לקחנו תורמת ביצית, שאבו ממנה 20 ביציות, חצי הופרו עם הזרע שלי וחצי עם הזרע של רועי. נוצרו עוברים גנטיים משנינו, והכנסנו עובר אחד מכל אחד לפונדקאית, שהסכימה לשאת היריון עם תאומים. ככה נולדו לנו שתי ילדות – אחת גנטית שלי ואחת גנטית של רועי, באותו היריון".

עם הזמן, הוא מבין שמה שנשמע אז כמו פתרון יעיל – הוא לא בהכרח הבחירה הפשוטה ביותר – דילמה נוספת שעומדת בפני הורים גאים. "פעם זה היה חד-משמעי – עושים את הכול בפעם אחת, וגומרים עם זה. אבל בפועל, זה הפך למורכב יותר. גם רפואית – היום קשה יותר למצוא פונדקאית שמסכימה להיריון עם תאומים, ויש סיכונים שצריך לקחת בחשבון. וגם הורות לתאומים היא אתגר לא פשוט, במיוחד כשמדובר בשני הורים צעירים. היום, רוב האנשים שאני מלווה מעדיפים לעבור את זה שלב אחרי שלב – ילד אחד בכל פעם".

למה דווקא בארה"ב?

"זה היה לנו חשוב. מבחינת חוקים ומסגרת חוקית לכל התהליך הזה – כולל האישור אחרי זה בישראל, כולל הגיוור, כולל לשמור על הפונדקאית ועל תורמת הביצית, שהיא תגור בסביבה הרגילה שלה – עם המשפחה, ולא כל מיני דברים שלפעמים קורים במקומות עם פחות רגולציה. וכמובן, הפן הרפואי: בכל זאת, ארה"ב זו ארה"ב מבחינת רפואה פרטית, בדיקות גנטיות, מעבדות, אחוזי הצלחה".

מה הכי הפתיע אותך בתהליך?

"הפגישה הראשונה עם הפונדקאית. מראש ידעתי שזה שונה מבמקומות אחרים בעולם, כמו הודו למשל, שם מדווחים על תנאים בעייתיים, נייודות בין מדינות ומקרים של ניצול. אבל עדיין, איכשהו בראש היה לי ספק שאולי הדברים מוצגים בצורה ורודה מדי.

"ואז פגשנו אותה. הגענו אליה הביתה וראינו בית ענק – באמת, בית שהלוואי עליי. היה ברור שכסף הוא ממש לא מה שמניע אותה. זו הייתה הפתעה מאוד גדולה. עם הזמן, כשהתחלתי ללוות הורים נוספים בתהליך, הבנתי שזו לא תופעה נדירה – הרוב המוחלט של הפונדקאיות בארה"ב באמת עושות את זה מתוך שליחות. כמובן שיש גם תמורה כלכלית, אבל היא לא הסיבה המרכזית".

"הרוב המוחלט של הפונדקאיות בארה"ב באמת עושות את זה מתוך שליחות". ארז ברון ובנותיו (צילום: אלבום משפחתי)

ומה היה החלק הכי מורכב בעיניך?

"בחירת תורמת הביצית. זה התחיל עוד לפני – מה בעצם חשוב לנו? האם זה המראה החיצוני? ההשכלה? צבע העיניים? השיער? האם יש לה רקע גנטי נקי? אתה מתחיל לצלול פנימה, וזה קצת מרגיש כמו אתר היכרויות – גלריה של תמונות ופרטים, ואתה מתעכב על דברים קטנים, שלפעמים גורמים לך לפסול מועמדת בגלל משהו שולי".

יש הרבה חילוקי דעות?

"כן, זה תהליך ארוך – כי צריך ששנינו נסכים, ואז מגיעים שלבים של בדיקות גנטיות, טפסים, אישורים. זה יכול לקחת חודשים. אני זוכר שמצאנו מישהי שהתאימה לנו מאוד – ממש ביום האחרון – ואז התברר שיש ממצא רפואי קטן שנפסלנו בגללו, והיינו צריכים להתחיל הכול מהתחלה. זה היה רגע ששבר אותנו. כל כך הרבה בדיקות, מחשבות, השקעה – ופתאום הכול נפל. כמובן שחודש אחרי זה שוב מצאנו מישהי מתאימה, והמשכנו.

בתוך כל המורכבות הזו, הוא אומר כי לפעמים חשוב גם להרפות: "בסוף אתה גם לומד קצת להניח – אתה יכול לבחור דוגמנית על או דוקטורנטית, אבל אתה עדיין חמישים אחוז מהמטען הגנטי. והקטע המצחיק? תמיד כשאני עם הילדות בגן או בבית הספר, אומרים לי: 'הן נראות בדיוק כמוך!' אף אחד אפילו לא שואל על תורמת הביצית. אם רק היו יודעים כמה התלבטנו, וכמה סיבובים עברנו עד שהגענו לבחירה הסופית".

היו גם קשיים בדרך?

"בוודאי. הקושי העיקרי היה לנהל את כל זה מרחוק – כשאתה בישראל, והפונדקאית בארצות הברית. שפה אחרת, תרבות שונה, הבדלי שעות. מעורבים המון גורמים – עורכי דין, רופאים, סוכנויות – ובאיזשהו שלב אתה כבר לא בטוח מי באמת שם בשבילך, ומי פשוט חלק מהתעשייה הזו שמרוויח ממנה כסף.

"אתה מנסה להתייעץ, אבל לפעמים מי שאתה מדבר איתו עבר רק תהליך אחד בעצמו, ואין לו ראייה כוללת של כל המורכבויות. אתה קצת הולך לאיבוד – לא תמיד ברור מי לצידך ומי לא. וכמובן – יש גם את הקושי הכלכלי. אין דרך לייפות את זה: מדובר במאות אלפי שקלים, בתהליך שנעשה בצד השני של העולם. זה לא דבר פשוט."

ואם כבר מדברים על זה – כמה זה עולה?

"כשאנחנו עשינו את זה, לפני כעשר שנים, המחירים עוד היו קצת יותר נמוכים – סך הכול שילמנו בערך 140 אלף דולר. היום זה הרבה יותר".

פורסם לראשונה: 13.06.25, 05:15

מצאתם טעות? כתבו לנו | המייל האדום גם בווטסאפ